

Handläggare
Carina Cutlip
Telefon: 08-508 25 057

Till
Socialnämnden
2017-11-14

Göra Stockholm till teststad för gårdsförsäljning, motion (2017:36)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Peter Svensson
Tf förvaltningschef

Sammanfattning

I motion (2017:36) föreslås att Stockholm ska ansöka om att bli försökskommun för att tillåta gårdsförsäljning av alkohol. Motionen går inte in på detaljer kring öppettider eller vilka kvantiteter som skulle vara möjligt att köpa via gårdsförsäljningen.

Gårdsförsäljning är idag tillåtet enligt alkohollagen och det finns sådana serveringsstånd i Stockholms stad. Förvaltningen menar att en utökning av gårdsförsäljningen riskerar att leda till ökad tillgänglighet av alkohol i samhället och skulle gå emot de av regeringen satta målen för alkoholpolitiken 2016-2020.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har lämnat motion 2017:36 om att göra Stockholm till teststad för gårdsförsäljning av alkohol av Karin Ertlund, Stina Bengtsson och Johan Fälldin (samtliga C) till socialnämnden för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 2 december 2017.

Ärendet har även remitterats till miljö- och hälsoskydds-nämnden, Stockholms handelskammare, Visita Stockholm och Svenskt Beroenderegister (SBR).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på administrativa avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 8 november och i funktionshinderrådet den 9 november.

Ärendet

Förslag finns att Stockholms stad ska ansöka hos regeringen om att bli försökskommun för att tillåta gårdsförsäljning av alkohol under tre år, så kallad urban gårdsförsäljning. Argumentationen bygger på att gårdsförsäljning tillåts i större delen av Europa samt sedan 2012 i Norge och att det inte skulle skada folkhälsan. Motionärerna menar att urban gårdsförsäljning skulle stimulera entreprenörskap och stärka Stockholms attraktivitet som besöksmål.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I dag finns vissa möjligheter till gårdsförsäljning reglerat i alkohollagens 8 kap 7§: ”Den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna.”

I enlighet med denna bestämmelse finns i Stockholms stad två ställen som brygger öl och ett ställe som tillverkar gin och på dessa ställen kan man provsmaka dryckerna som produceras.

Inom staden finns också ca 15 serveringsställen till allmänheten som har restaurang och också ett eget ölbryggeri. Här erbjuds såväl provsmakning som möjligheten att beställa den egenproducerade ölen till maten eller i baren.

Förvaltningen tolkar motionen som att Systembolagets monopol ska frångås, så att privatpersoner kan köpa hem alkohol även från andra försäljningsställen. Det framgår inte av motionen om man ska kunna köpa obegränsade kvantiteter av dryckerna på gårdarna, eller om köp alltid ska vara möjligt när gårdsförsäljningsstället är öppet. Om så är fallet innebär det en ökad tillgänglighet av alkohol i samhället. Det bör beaktas att ökad tillgänglighet går emot ett av de mål som finns i regeringens skrivelse ”En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopings- och tobakspolitiken 2016-2020”.

Serveringsställen har andra öppettider än Systembolaget och i praktiken skulle man kunna köpa hem alkohol sju dagar i veckan. Alkohollagens normaltider för servering är mellan klockan 11:00 – 01:00. I Stockholm finns även ett fåtal ställen med tillåten servering fram till klockan 05:00. Det ska också beaktas att alkohol som

serveras på serveringsställe görs under uppsikt av tillståndshavare som gör en bedömning av berusningsnivån. Om möjlighet ges att köpa hem alkohol från serveringsställen mellan klockan 11:00 – 05:00 försvinner en del av den kontroll som är avsikten med alkohollagens sociala skyddsaspekter.

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilagor

1. Motion (2017:36) om att göra Stockholm till teststad för gårdsförsäljning